

Kwartaalblad van de
Nederlandse Mahjong Bond

Jaargang 10 nummer 3

September 2013

mahjong magazine

MAHJONGGEN

Ook aandacht voor:
Mahjonggen in Maleisië 15
De andere kant van... 19

- 3** Vanuit het bestuur **4** Riichi ook in Twente **5** Toernooi-agenda **6** Tile Hog Toernooi **8** Tile Hog statistieken **11** Mahjonggen met Mai Hatsune **15** Mahjonggen in Maleisië **17** Eerste WK Riichi begon in IJsselstein **16** Riichi ladder **19** De andere kant van...

mahjongshop
DOT1

Kunststof spellen
 Been/bamboe spellen
 Riichi
 Mahjong Reisspellen
 Accessoires
 Denkspele
 Mahjong armbanden
 Hangers Ildikó Hargitai
 Links

Mahjong games & accessoires

Welkom bij Mahjongshop Dot1

Mahjong is een van de oudste spellen ter wereld maar geniet de laatste jaren een toenemende populariteit. Oorspronkelijk werd het spel alleen in China gespeeld, maar inmiddels heeft het ook Europa veroverd. In deze winkel vind u met name Mahjongspellen en accessoires.

Het artikelaanbod wordt regelmatig uitgebreid, levering vanuit voorraad binnen 3-5 werkdagen.

Bestel uw mahjong games & accessoires bij

<http://www.mahjongshopdot1.nl/index.html>

Voor de meeste mahjongers zal de vakantieperiode er nu wel opzitten. Na een spannend Open Nederlands Kampioenschap MCR, met Bert Claessen als nieuwe Nederlands kampioen zijn een aantal Nederlandse spelers nog naar een van de MERS-toernooien in het buitenland geweest.

Van 18 tot 22 september staat het Europees Kampioenschap Riichi in Bad Vöslau op het programma. Een team van achttien Nederlanders zal dan een poging gaan wagen om de titel van Europees Kampioen Riichi, nu nog in handen van Maurice Demmer, in Nederlandse handen te houden.

Maar ook dichterbij huis staat er nog van alles te gebeuren. Naast de traditionele MCR-toernooien, zoals het Negen Poorten Toernooi op 14 september en het Daja Dertien Wezen toernooi in Berlicum op 24 november is er een gloednieuw toernooi op komst, op 12 oktober a.s. georganiseerd door de Rode Draak Twente. Voor de competitie spelers zijn deze drie toernooien van extra belang, vanwege de kwalificatie voor het Europees Kampioenschap (OEMC) van 3-6 juli 2014 in Straatsburg.

Voor de recreanten is er nog het altijd gezellige Schoon Spel toernooi op 19 oktober in Berghem. En waarom niet eens meedoen aan het enige NTS toernooi dat de mahjongbond rijk is, van de Oostpoort uit Delft op 28 september?

Ook de Riichispelers komen nog aan hun trekken met de ontknoping van de spannende Riichi-laddercompetitie en het Roode Vijventoernooi op 2-3 november in Zutphen. Ook voor de Riichi-spelers is het belangrijk nog eens een goede klassering neer te zetten. Immers, zeer

waarschijnlijk wordt eind juli 2014 in Puteaux bij Parijs, het eerste Wereldkampioenschap Riichi (WCR) gehouden. Een definitief besluit hierover moet nog worden genomen in september, maar als het doorgaat geldt de eindstand van de ranglijst voor Riichi voor de kwalificatie namens Nederland voor dit toernooi. Een speciaal woord van dank gaat uit naar Martin Rep, die een belangrijke rol heeft gespeeld in het leggen van contacten met de riichi-community in Japan en op deze wijze dit unieke toernooi mede mogelijk heeft gemaakt.

De oplettende lezer heeft al opgemerkt dat er volgend jaar juli TWEE grote internationale toernooien op de kalender staan en allebei in Frankrijk. Over het aantal deelnemers namens Nederland is nog niks definitief, maar naar verwachting zullen er ca. 25 mogen deelnemen aan het OEMC in Straatsburg en (als alles loopt zoals nu bekend is) ca. 10 aan het WCR in Parijs.

Dat brengt me bij nog iets anders: scheidsrechters. Op onze Nederlandse toernooien weten we ons meestal wel goed te redden met één, al dan niet meespelende scheidsrechter. Op de grote internationale toernooien (zoals Europese en Wereldkampioenschappen) met soms meer dan honderd deelne-

mers uit de hele wereld, is dit niet voldoende. Hier worden meerdere, deskundige scheidsrechters gevraagd, die eventuele geschillen aan tafel moeten kunnen beslechten.

In het verleden waren er meestal wel een paar vrijwilligers, die deze taak op zich wilden nemen. Maar vaak zijn dit dezelfde mensen uit dezelfde landen. De EMA wil dit nu structureel regelen en heeft een voorstel in de maak dat de lidstaten verplicht bij toerbeurt scheidsrechters te leveren voor grote evenementen. Het niet nakomen van deze verplichting kan consequenties hebben voor het aantal spelers dat een land mag afvaardigen aan grote toernooien. Met vrijblijvendheid alleen kunnen dit type evenementen niet worden georganiseerd.

Ook voor de komende kampioenschappen in 2014 zullen scheidsrechters worden gevraagd, ook uit Nederland. Daarom hierbij alvast een oproep aan iedereen om zich eens te beraden op een rol als scheidsrechter op een groot toernooi. De mahjongbond is bereid de kosten van deelname aan een scheidsrechtertraining te vergoeden. Scheidsrechters bij grote toernooien betalen geen inschrijfgeld en kunnen deelnemen aan alle activiteiten rondom het toernooi. De toernooiorganisatie zorgt voor overnachtingsmogelijkheden voor de scheidsrechters.

Ik wens jullie veel leesplezier. ■

 ANTON KÖSTERS

 JAN HAGMAN

Twee jaar geleden wilden een viertal leden van de Rode Draak riichi leren spelen. Dit deden zij tijdens een vrijdagmiddag per maand. Al gauw liepen zij tegen allerlei moeilijkheden van het spel op en werden Ans en Cor van de Roode Vijven gevraagd om te helpen. Dit is uitgegroeid tot een clubje van bijna 16 mensen. Ada van de Rode Draak Twente verzorgde voor deze werkgroep de naam RON: **Riichi Oost Nederland**. Op de derde vrijdagmiddag in de maand worden de Riichi-lessen in Hengelo gegeven. Het is een enthousiaste groep mensen die lid zijn van de

Mahjongclub De Rode Draak Twente. Zij moeten nog veel leren maar zij willen ook leren. Het plezier dat Ans en Cor uitdragen en de moeite van hen om elke maand met hun 'waakhond' naar Hengelo te

komen wordt erg gewaardeerd. Sommige van deze groep hebben deelgenomen aan de Riichi-ladderwedstrijd op zaterdag 17 augustus en met name Stella, Ivanka, Ada en Jan, Annie en Jan én Annemieke hebben dit met verve gedaan. ■

 JAN KETZER
 COR HOOGLAND

De Rode Draak Twente is terug!

Zaterdag 12 oktober 2013

organiseert Mahjonggenootschap De Rode Draak Twente,
na 10 jaar afwezigheid, haar 19e Mahjongtoernooi.
Een MCR toernooi, zowel voor recreanten als competitie spelers.

Je kunt je aanmelden door een e-mail te sturen naar toernooi@rodedraaktwente.nl

Het inschrijfgeld bedraagt € 17,50. Dit is inclusief lunch en twee drankjes.

Rekening 758510314 t.n.v. J. van Veghel/J. Ketzer te Hengelo.

Vermeld duidelijk in welke categorie je speelt, je naam, adres en EMA nummer (competitiespelers).

De inschrijving is inmiddels gestart en sluit op 1 oktober 2013.

Je bent definitief ingeschreven zodra het inschrijfgeld is ontvangen.

Kijk voor meer informatie op de website van De Rode Draak Twente: www.rodedraaktwente.nl

Datum	Naam	Plaats	Soort
14 september	Negen Poorten Toernooi <u>LET OP</u> , speellocatie is veranderd: De Oase, Benschopperweg 342, 3401 BZ <i>Inschrijving inmiddels gesloten.</i>	IJsselstein	MCR
28 september	Oostpoort Toernooi (NTS 2002) YES-Delft, Molengraafsingel 12 <i>Inschrijving nog open, zie pagina 5</i>	Delft	NTS
12 oktober	Toernooi Rode Draak, open inschrijving Denksportcentrum Hengelo, Cesar Franckstraat 36D <i>Inschrijving open, zie pagina 4</i>	Hengelo	MCR
19 oktober	Skôn Spel recreantentoernooi, <i>zie pagina 14</i> Zalencentrum De Merx, Burgemeester van Erpstraat 25, 5351 AR	Berghem	MCR
2 & 3 november	Vijfde Achterhoekse Riichi Mahjong Toernooi 2e dag MERS-1 Hanzehal, Fanny Blankers-Koenweg 2, 7203 AA <i>Inschrijving open, zie pagina 18</i>	Zutphen	Riichi
24 november	5e Daja & 13 Wezen toernooi MERS-1 Herberg de Gouden Leeuw, Hoogstraat 64 <i>Inschrijving inmiddels open.</i>	Berlicum	MCR
14 december	Bondstoernooi Zalencentrum De Merx <i>Nadere informatie volgt</i>	Berghem	MCR/Riichi
19 januari 2014	Eerste Furiten toernooi Denksportcentrum Bussum, Nieuwe Englaan 6 <i>Inschrijving gaat in september van start</i>	Bussum	Riichi

28 september 2013

Open NTS Toernooi in Delft

Mahjongvereniging De Oostpoort organiseert op zaterdag 28 september a.s. weer een gezellig NTS toernooi in Delft.

Deelnemers staat open voor iedereen en kost € 13,50, inclusief lunch en een consumptie.
Er wordt gespeeld volgens de NTS toernooispeelregels uit 2002.

Inschrijven kan tot 15 september via de mail: mahjongdeostpoort@gmail.com

▶ blijft in mijn keel steken wanneer ik lees; "tweede plek na de eerste dag, achter Menno van Lienden". Goed..., dit wordt een spannende dag.

Aangekomen bij het LCC komen de eerste complimenten mijn kant op, er schijnen zelfs wat Fransen naar

me gevraagd te hebben, under pressure...

De eerste ronde bak ik er niets van, ik maak een rekenfout bij mijn eerste hand en sta al meteen 30 punten in de min, even later vergeet ik 6 punten te tellen voor all pungs en ik geef een groot aantal keren de winnende steen weg. Meteen duik ik naar de 5e plaats in het klassement. Zenuwen?

De volgende tafel toch 2 punten behaald en het wordt weer spannend.

Iedereen in de top staat op 20 punten en ik sta op een totaal van 16. Vol goede moed de derde ronde in, maar het mag niet baten, wederom 2 tafelpunten en de 8e plek in het eindklassement. Een heerlijk toernooi, maar toch eens wat doen aan die zenuwen.

Rest mij nog om te vertellen dat de eerste drie plaatsen voor Mélanie Moreau, Marieke Verheyden en Serena Porrati waren.

De eerste Nederlander op de 5e plaats was Bert Claessen die daarmee Nederlands Kampioen werd. Gefeliciteerd Bert.

Bovengenoemde Eric werd 6e en eerder genoemde Cees 7e.

Met een geleend spel van Gert en opnames in China wordt er op Discovery Channel in het programma How Do They Do It op

dinsdag 19 november 2013 om 21.00 uur

een item uitgezonden over Mahjongen.

Kijken dus...!!!

Tijdens het Tile Hog Dutch open is voor het eerst gebruik gemaakt van een andere soort tafelindeling. Tijdens het toernooi is mij hier meerdere malen naar gevraagd, dus daarom hier een korte uitleg.

De tafelindeling is gebaseerd op de speelsterkte van de deelnemers. Om de speelsterkte te bepalen is de EMARanglijst (per 31-05-2013) als uitgangspunt gebruikt. Op basis van de EMARanglijst is gekeken waar de deelnemers aan het toernooi staan op de EMARanglijst. Op het toernooi waren 76 deelnemers, deze zijn verdeeld in 4 groepen (A t/m D) op basis van de EMARanglijst. Doelstelling van deze indeling is om tot een meer gelijkmatige en evenwichtiger verdeling te komen.

Omdat het toernooi 7 rondes heeft is gekozen om 5 rondes tegen tegenstanders uit andere groepen te spelen en 2 rondes (ronde 2 en ronde 6) tegen tegenstanders uit je eigen groep. Deze verdeling is dus voor alle spelers gelijk.

Daarnaast blijft de loting willekeurig omdat iedere speler een loopnummer trekt uit de groep waarin hij is ingedeeld.

RESULTATEN

1) Individueel

In de onderstaande tabel zijn de resultaten weergegeven gerelateerd aan de groepsindeling bij de aanvang van het toernooi.

Groep 1		Blauw
Groep 2		Groen
Groep 3		Geel
Groep 4		Rood

De kolom prestatie geeft het verschil aan tussen het verwachte resultaat op basis van de groepsindeling en het daadwerkelijke resultaat. Een positieve score geeft aan dat een speler beter heeft gepresteerd. Een negatieve score geeft aan dat een speler slechter heeft gepresteerd dan de verwachting. (Als het goed is herken je dit, mensen met een **groene** prestatie hebben na het toernooi ongetwijfeld een borrel op de goede afloop genomen. Mensen met een **rode** prestatie vragen zich peinzend af wat er is misgegaan)

	Naam	Achternaam	Tafel punten	Mini punten	Prestatie
1	Mélanie	Moreau	24	645	37
2	Marieke	Verheyden	20	714	29
3	Serena	Porrati	20	711	5
4	Rudi	Kopmanis	20	674	17
5	Bert	Claessen	20	589	15
6	Eric	van Balkum	20	511	49
7	Cees	van den Brink	20	381	27
8	Menno	van Lienden	18	500	61
9	Peter	van Damme	18	450	28
10	Marianne	Croeze	16	508	-5
11	Daniela	Natali	16	387	15
12	Chris	Scheffler	16	118	15
13	Ad	van der Linden	16	76	-6
14	Ton	Rijnders	15	362	-5
15	Caroline	Kopmanis	15	354	9
16	Dimphy	van Grinsven	15	321	20
17	Joël	Ratsimandresy	15	219	-14
18	Zeger	de Jong	15	209	22
19	Gerda	van Oorschot	15	201	-7
20	Heiko	Dormann	15	43	15
21	Galina	Beliakova	14	286	18
22	Richard	Stöckemann	14	277	-21
23	Marco	Montebelli	14	252	-19
24	Paula	Rijnders	14	202	-8
25	Pauline	van der Linden	14	201	-8
26	Tatyana	Nester	14	189	17

	Naam	Achternaam	Tafel punten	Mini punten	Prestatie
27	Nicole	Haasbroek	14	135	49
28	Neil	Corne	14	-9	19
29	Ingrid	Broeder	14	-24	-15
30	Leni	Jansen	13	291	-20
31	Chris	De Roock	13	229	44
32	Rudy	Wong chung	13	105	13
33	Piet	Scholte	13	-31	30
34	Diana	Westdijk	13	-53	-5
35	Emma	Guenel	13	-81	-5
36	Chris	Jansen	13	-185	15
37	Aleksandr	Babushkin	12	177	-4
38	Phong	Nguyen	12	106	8
39	Uwe	Pekau	12	20	20
40	Anneke	Keyl	12	-35	-15
41	Dennis	Boekstaaf	12	-170	32
42	Ans	Hoogland	11	179	10
43	Yvonne	van der Heide	11	177	-32
44	Harry	Kal	11	91	0
45	Wil	Meijer-Kal	11	39	4
46	Sonja	Meulendijk	11	-93	10
47	Andre	Rijnders	11	-128	20
48	Elke	Puenjer	11	-158	2
49	Frauke	Roos	11	-247	-36
50	Olav	Sommers	11	-255	24
51	Jack'lien	Pilgram	11	-461	3
52	Allessia	Cosmo	10	-9	-29
53	Marjan	van den Nieuwendijk	10	-12	0
54	Nino	Aringaneng	10	-144	16
55	Eveline	Broers	10	-280	-53
56	Sohana	Ma Prem	10	-338	4
57	Bruno	Manzo	10	-343	-9
58	Hanneke	Morel	10	-351	-16
59	Jeroen	Meijer	10	-463	-2
60	Anton	Kösters	9	-183	-54
61	Christiane	D'Angelo	9	-241	-29
62	Karst	Westra	9	-255	-4
63	Jaap	Croeze	9	-353	-48
64	Janine	Scholtemeijer	9	-594	-46
65	Gertjan	Davies	8	-161	-46
66	Annemieke	Hesselink	8	-235	6
67	Oscar	van den Nieuwendijk	8	-452	4
68	Marian	Peerdeman	8	-485	-27
69	Jos	Dermout	7	-349	-3
70	Irma	Michiels	7	-464	-8
71	Eugenie	Teunissen	6	-439	-3
72	Trees	Meijer	5	-538	-11
73	Thérèse	Roblin	4	-384	-45
74	Cornelia	Capito	4	-576	-9
75	Annie	Manzo	3	-552	-53
76	Aty	de Groot	2	-798	-12

2) Groepsresultaat

Naast de individuele resultaten heb ik ook nog een berekening gemaakt over de groepen. Aangezien in ronde 2 en 6 de spelers uit de groepen tegen elkaar hebben gespeeld, zijn deze twee rondes in de berekening niet meegenomen.

De resultaten per groep zijn berekend door de individuele score op te tellen.

	Groep 1 		Groep 2 		Groep 3 		Groep 4 	
	TP	Score	TP	Score	TP	Score	TP	Score
Ronde 1	34	448	41	540	31	-509	27	-479
Ronde 3	35	152	42	446	34	268	22	-866
Ronde 4	42	743	37	379	30	-664	24	-458
Ronde 5	33	452	39	589	38	560	23	-1.601
Ronde 7	39	143	48	1.233	30	-229	16	-1.147
Total	183	1.938	207	3.187	163	-574	112	-4.541

Opvallend is dat groep 2 beter scoort dan groep 1. De resultaten van de spelers in groep 3 en 4 komen redelijk overeen met de verwachtingen.

Conclusies

- Op basis van 1 toernooi kun je nog geen hele harde conclusies trekken;
- De indeling zorgt voor een evenwichtigere verdeling;
- Bij een toernooi van 4 rondes is de impact van de verdeling groter dan bij een toernooi van 7 rondes;
- De EMA-ranglijst is een goed uitgangspunt, maar hierbij gelden de volgende opmerkingen:
  - Er is een groot verschil in omvang van toernooien. Sommige toernooien hebben 28 deelnemers en andere 108. Deze toernooien worden even zwaar meegeteld;
  - Er is een groot verschil in het aantal toernooien tussen de deelnemers gespeeld onderling;

Daarnaast ben ik benieuwd hoe iedereen de indeling heeft ervaren. Ik heb hier tijdens het toernooi wel reacties over gehoord, maar wil je reageren, heel graag. j.onnink@xs4all.nl

Mai Hatsune en Takunori Kajimoto schreven een boekje over de Mahjong Competition Rules (MCR). Dimphy van Grinsven vertaalde de tekst in het Nederlands, exclusief voor de leden van de Nederlandse Mahjong Bond. Het boekje (Engelse versie) <http://museum.ta-keshobo.co.jp/kokusai/> is voor de recreantenspeler zeker een aanrader.

Van het MCR strategieboekje van Mai Hatsune hebben wij (Mahjongclub Het Groene Hart) een versie gemaakt die ook op een e-reader gelezen kan worden (een epub formaat). Deze versie is te downloaden via onze website, zie <http://www.groenehartmahjong.com/node/82>

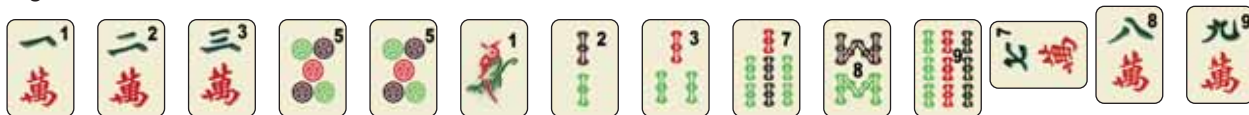
In deze aflevering: * Drie kleuren hoeksteen chows; * Wanneer mik je op goud? * Wanneer breek je je hand af?

DEEL 10

10.1 Vergeet de Drie kleuren Hoeksteen Chows (Three-Suited Terminal Chows 16) niet!

Drie kleuren Hoeksteen Chows is opgebouwd uit twee eindchows in twee verschillende kleuren en een paar vijven in de derde kleur (Figuur 1).

Figuur 1

Dit is een combinatie die zelfs gevorderde spelers vaak missen. De belangrijkste reden is simpel: ze hebben de neiging om de meest voorkomende combinaties te gaan spelen die lijken op de Drie Kleuren Hoeksteen Chows zoals: Handje Buitenkantje, Zuivere straat, Gemengde straat en Drie Gemengde Chows.

Figuur 2

Kijk naar Figuur 2. Veel spelers zouden Bamboe 5 weggooien om ofwel een 789 Gemengde chows of een Zuivere straat in Tekens te maken. Maar in beide gevallen kun je niet wachtend worden met 2 stenen.

De beste keuze is om ofwel van Drie Gemengde Chows af te stappen en Bamboe 7 weg te gooien of van de Zuivere Straat af te stappen en Tekens 4 weg te gooien.

Op deze manier ben je op 1 steen na wachtend op de Drie Kleuren Hoeksteen Chows.

Als Kringen 3 wordt weggegooid maak je de 123 chow of als je Bamboe 5 pakt ben je wachtend.

Figuur 3

Hoe zit het met Figuur 3? Je bent op één steen na wachtend op Drie Kleuren Hoeksteen Chows.

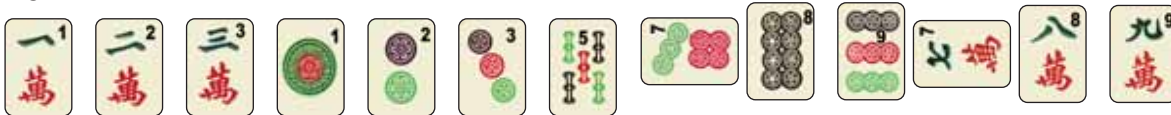
Vervolgens pak je Kringen 6 van de muur dan moet je kiezen.

Wil je de Drie Kleuren Hoeksteen Chows afmaken, omdat het 16 punten scoort?

Maar als dat je keuze is, moet je perse Tekens 9 en Bamboe 9 hebben.

Verstandiger is het om er voor te kiezen Kringen 5 weg te gooien. Het grote voordeel daarvan is dat je nu met 6 verschillende stenen wachtend kunt worden, nl.: Tekens 7,8,9 of Bamboe 7,8,9.

► *Figuur 4*

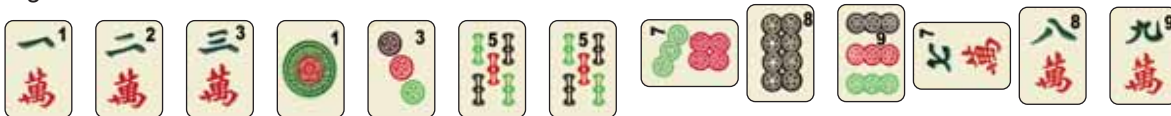

Toch is de Drie Kleuren Hoeksteen Chows een gemakkelijke en meer voorkomende combinatie dan veel spelers denken.

Met de hand in Figuur 4, heb je Bamboe 5 nodig om uit te gaan.

Mocht je geen hoop hebben op Bamboe 5 dan kun je je hand eenvoudig veranderen door een wind of draak vast te houden. Dan heb je een Handje Buitenkantje (4) samen met twee gelijke chows (1) en 2x eindchows (2) en wachtend op een sluitpaar (1) dus ook 8 punten.

Figuur 5

Kijk naar Figuur 5, als je denkt dat jouw tegenstanders je Kringen 2 blokkeren, dan kun je overstappen naar een Zuivere Straat in Tekens. De kracht van Drie Kleuren Hoeksteen Chows zit niet in zijn score (dezelfde 16 punten als de Zuivere Straat (Pure Straight) maar in het gemak waarmee je kunt overstappen naar een andere combinatie.

10.2 Wanneer ga je voor goud?

Figuur 6

In Figuur 1, heb je twee kansen op Zuivere Oplopende Chows (16).

Maar wat gebeurt er nu? Je pakt Tekens 9. Dat is een moeilijke beslissing. Breek je je hand af en probeer je voor een Zuiver Spel te gaan? Of gooi je hem weg en houd je wat je hebt?

Het is zeker verleidelijk om voor goud te gaan en te proberen een hogere score te krijgen --- zeker gezien het feit dat je misschien zelfs Vier Zuiver Oplopende Chows (32) kunt maken. (Figuur 7)

Figuur 7

Toch is het verstandig om de Tekens 9 die je gepakt hebt, weg te gooien (Figuur 6).

Je hebt al een grote hand en je hebt twee kansen, waardoor je met 8 stenen uit kunt.

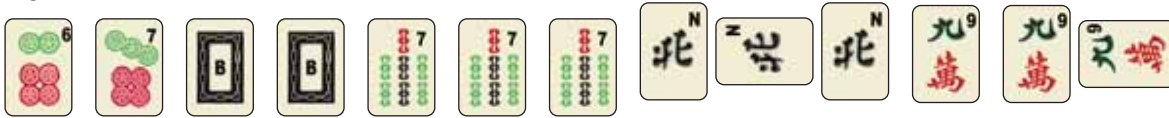
Als je een hand had zoals weergegeven in Figuur 8, dan zou je een goede reden hebben om te gaan voor een Zuiver Spel. In die situatie heb je veel minder kans op de winnende steen.

Figuur 8

Je pakt Tekens 9. Nu is het verstandig om Bamboe 8 weg te gooien. Er zijn twee goede redenen voor. Behalve de kans op een Zuiver Spel vergroot je je kans op de Zuiver Oplopende Chows. Als je nu Bamboe 5 pakt dan kun je alsnog Tekens 9 weggooien. Je kansen om de hand met Zuiver Oplopende Chows af te maken zijn verdubbeld! ►

► Figuur 9

Hoe zit het met de hand zoals je ziet in Figuur 9? Je bent wachtend met een hand van alle soorten (6) + Pung winden (1) + Hoeksteen Pung (1). Als de Witte draak wordt weggegooid meld je dan een pung om te gaan voor Alleen Pungs? Het antwoord is nee: weer moet je je twee kansen hand houden. De verhoogde kans op een zelf gepakte steen is te waardevol om op te geven.

Het zelf pakken van een 8-punten hand geeft je 48 punten totaal. Dat is gelijk aan het maken van een 24-punten hand met een door een tegenstander weggegooide steen. Er is een grote kans om een hand die met 8 of meer stenen af te maken is (zoals in de twee handen kans hierboven) daadwerkelijk te maken. De waarde van dit grote aantal uitkansen mag je niet onderschatten.

Figuur 10

Zijn er uitzonderingen op deze regel? Natuurlijk, bekijk Figuur 10 eens. Je bent wachtend met een hand van Twee Draken Pungen (6) + Eén ontbrekende kleur (1) + Hoeksteen Pung (1). Je pakt nu een rode draak, dan moet je kiezen. Plotseling heb je een kans op een 64-punten hand. En je tegenstanders kunnen maar één van je pungen draken zien. Als je snel wachtend bent, dan ben je er vrijwel zeker van een hoge score te maken. De kans dat een ongelukkige speler de volgende Rode draak trekt en direct weggooit is groot. Sommige spelers zullen er voor kiezen om te houden wat ze hebben, maar wij raden in dit geval aan te gaan voor goud. Kijk goed naar alles wat is weggegooid, en bepaal welke stenen nog in het spel zitten en gooi afhankelijk daarvan Tekens 2 of Kringen 2,3 weg.

10.3. Tijd om je hand af te breken.

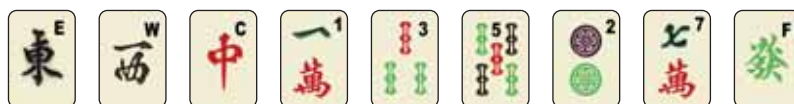
De voordelen van een zelfgepakte winnende steen zijn enorm. Zozeer zelfs dat veel spelers stellen: "Ik gooi liever de winnende steen voor mijn tegenstander weg, dan hem laten winnen met een zelfgepakte steen." Maar zoals bij elk spel, hangt het sterk af van de situatie. Afhankelijk van de stenen die je hebt, moet je beslissen om bepaalde stenen vast te houden en je hand af te breken.

Zo heeft de speler rechts van je de twee chows liggen zoals in Figuur 11.

Figuur 11

Hij heeft de volgende 9 stenen weggegooid

Het lijkt erop dat hij een Zuivere Straat wil maken. Maar als je wachtend kunt worden, moet je bereid zijn om Kringen 1 of 3 weg te gooien. Kringen 2 is nauwelijks gevaarlijk, want die heeft hij zelf al eerder weggegooid. Maar, als je nog 2 stenen of meer nodig hebt, dan adviseer ik je om Kringen 1 en 3 niet weg te gooien. Als je nog zo ver van huis bent met je hand, dan is het niet verstandig om een tegenstander te helpen. Het probleem is dit: als je voor de tegenstander de winnende steen weggooit, valt je score terug ten opzichte van alle drie je tegenstanders. Ook op de andere twee spelers, de 'omstanders' raak je ca. 20-punten achter. Misschien zelfs nog meer. ►

► *Figuur 12*

Stel dat de tegenstander de hand heeft zoals je ziet in Figuur 12. Het weggooien van Kringen 1 geeft hem garantie op zijn Zuivere Straat.

Nu je hem de punten hebt gegeven die hij nodig heeft, is hij heel dicht bij mahjong. Als hij zijn winnende steen zelf pakt, treft hij de overgebleven spelers heel hard.

Onthoud: In veel gevallen, is het erger om een speler te helpen wachtend te worden dan om hem de winnende steen te geven.

Figuur 13

Weggegooid

Bekijk Figuur 13. De weggegooiden stenen van deze speler suggereren Alle Soorten of Drie Gemengde Chows. In dit geval kun je gerust Winden en Draken weggooien, behalve Zuid en Oost. In feite zijn alle Bamboes gevaarlijke stenen, speciaal de B 4,5,6 waarmee hij zijn Drie Gemengde Chows kan afmaken.

Het verschil is dit: wanneer je Zuid vasthoudt, je weinig kans hebt om je eigen hand compleet te maken. Maar als je Bamboe 4,5 en/of 6 vasthoudt, is je eigen kans op mahjong waarschijnlijk groter.

Als je niet veel kans op mahjong hebt is het beter om het volkomen veilig te spelen. Maar zolang je een goede kans hebt om zelf mahjong te maken, kun je het beste Zuid of Oost weggooien.

Skôn

Spel

Op **zaterdag 19 oktober 2013** organiseert mahjongvereniging Schoon Spel voor de 3e keer het "Skôn Spel" toernooi. Inschrijving staat open voor alle recreatieve leden van de Nederlandse Mahjongbond.

Het MCR toernooi wordt gespeeld volgens de regels voor recreanten.

Dit houdt o.a. in dat je de eerste 8 punten zelf moet kunnen tellen en dat je daarna geholpen mag worden door de overige 3 spelers aan tafel.

Het complete reglement is terug te vinden op de website van de NMB.

Het inschrijfgeld voor het "Skôn Spel" toernooi bedraagt €12,50. Dit kan overgemaakt worden op rekening 91.99.92.005 tnv ALF Sommers te Nistelrode. Voor dat geld krijg je behalve een heleboel Brabantse gezelligheid ook een kop koffie/thee bij binnenkomst en een lunch.

Inschrijven kan door middel van het versturen van een e-mail naar schoonspel@hotmail.com

De inschrijftermijn loopt tot 1 oktober. Daarna kom je op een reservelijst te staan.

Als we 4 reserves hebben voegen we een extra tafel toe aan het deelnemersveld.

Rond 1955 kocht mijn moeder een mahjongspel. Ze kende het spel al vanuit de tijd dat zij in Nederlands-Indië woonde. Het werd daar door veel Nederlanders gespeeld. Vanaf het moment dat het spel in ons gezin kwam, heeft het een grote rol gespeeld. Jarenlang werd bijgehouden wie de hoogste score had behaald. En als een van de kinderen een relatie kreeg, dan was 'mee spelen met mahjong' bijna een voorwaarde!

Onze moeder was de spil van de familie. Haar grootste angst was dat de hechte band in de familie zou wegvallen als zij er niet meer zou zijn.

Ruim een jaar voor haar overlijden hebben we daarom het eerste mahjong familietoernooi georganiseerd: het Ma Gien-toernooi, genoemd naar onze moeder Margien. Elk jaar wordt dit toernooi gehouden. Dit jaar alweer voor de 13e keer. We organiseren het 't liefst rond haar geboortedag en we hanteren daarbij de oude regels van de ENMV. Helaas lukt het (nog) niet om alle familieleden om te turnen tot de nieuwe

regels. Maar dat hoeft ook niet: het Ma Gien-toernooi staat op zichzelf en heeft een eigen waarde in onze familie.

Naast het spelen in familieverband hebben we de laatste jaren veel vrienden van ons 'bekeerd' tot het mahjongen. De meesten zijn meegegaan in de nieuwe regels. Met

onze Zeeuwse vrienden, Jan en Betsy uit Nieuwerkerk, spelen we heel veel. Het hele jaar door wordt alles bijgehouden en op oudejaarsavond is bekend wie de winnaar van dat jaar is geworden. Tijdens onze gezamenlijke vakanties spelen we uiteraard ook. We hebben op de meest gekke plaatsen gespeeld. Overal ritselden we wel een tafel en 4 stoelen bij elkaar.

De laatste vakantie reis ging naar Maleisië. Tijdens onze rondreis zouden we ook in Penang komen. In een reisgids hadden we gelezen dat er een straat in Penang was waar elke avond mahjong gespeeld werd. Daar zouden en moesten wij natuurlijk heen! Een taxichauffeur wilde ons daar wel heen brengen, maar er was niets meer te zien. De hele straat was dat jaar afgebroken voor nieuwbouw! Hij kende de straat

 CHRIS DE VRIES
 CHRIS DE VRIES

MAHJONGEN IN MALEISIË

► goed. Speelde zelf ook graag, maar dan voor geld. Daarvoor was hij ook al 2 keer opgepakt door de politie en hij had zelfs een aantal dagen gevangen gezeten. Want in Maleisië is mahjonggen verboden vanwege het gokken. Misschien verklaart dat wel de vele verbaasde gezichten als wij op straat aan het mahjonggen waren! Aan het eind van onze vakantie maakte we een autoritje in de omgeving van Port Dickson. Bij een

dorpje zagen we een groep mannen mahjonggen. Aanvankelijk werden we heel argwanend bekeken. En toen er een fototoestel tevoorschijn kwam sloeg de stemming om: dat was niet toegestaan! Pas nadat we met handen en voeten hadden duidelijk gemaakt dat we zelf ook graag mahjong speelden, verdween de argwaan en werden thee en koekjes aangereikt. We hebben niet mee kunnen spelen, maar we hebben

wel gezien dat ook zij de nieuwe regels hanteren. Wel op hun manier: schotse en scheve muren, spelen met een enorme snelheid..... En na afloop vond de afrekening plaats! ■

RIICHI LADDER

drie afleveringen begint het toch spannend te worden. Uiteindelijk is een fraaie trofee het einddoel, naast de eeuwige roem.

Het zijn altijd gezellige dagen en dit is dan ook een uitkomst voor menig Riichi-speler om zijn kennis te verbreden. ■

Op initiatief van Janco Onnink en Martin Rep is er enige maanden geleden een kleine competitie begonnen met Riichi.

Het doel is vooral een beter inzicht te krijgen om het spelletje te spelen. Op diverse locaties werden er inmiddels als enkele rondes gespeeld. In Ridderkerk was de aftrap bij

Janco thuis, vervolgens in Bussum en de laatste keer was in Hengelo (O). De volgende dagen staan gepland voor Baak (Achterhoek) en Berlicum.

In de grote pauze wordt er na de broodjes een korte uitleg gegeven dan wel vragen aan de deelnemers voorgeschoteld. Dit alles gaat vaak gepaard met enige discussie en dat is dan ook de opzet, iets dieper op de materie ingaan.

De nadruk ligt op het leren omgaan met diverse combinaties maar na de

 COR HOGLAND

 JANCO ONNINK EN COR HOGLAND

Shigekazu Moriyama (midden) tijdens een trainingssessie,

Een lange en ingewikkelde weg om het eerste wereldkampioenschap riichi te organiseren. Het ziet er naar uit dat die met succes is afgelegd.

Als volgend jaar juli in Parijs het startschot wordt gegeven voor het eerste wereldkampioenschap riichimahjong, zullen niet veel spelers weten dat dit verhaal begon in een lokaaltje van de openbare basisschool de Touwladder in IJsselstein op 5 februari 2011. Op die dag vond de algemene ledenvergadering van de mahjongbond plaats. De vergadering had zojuist gesproken over het derde Europees kampioenschap riichi, dat maar niet van de grond leek te komen. Interesse genoeg, maar geen EMA-land dat opstond om het te organiseren.

De vergadering was het ermee eens dat we dat EK desnoods dan maar zelf moesten organiseren. (Naderhand is het initiatief alsnog door Oostenrijk overgenomen.) Toen kreeg ik een idee.

“Waarom zouden we niet een stapje verder zetten en eens kijken of een wereldkampioenschap riichi mogelijk is”, opperde ik. “Dat zou dan in

Europa georganiseerd moeten worden, want in Japan komt het blijkbaar niet van de grond.” De vergadering vond het best, en dat heb ik geweten.

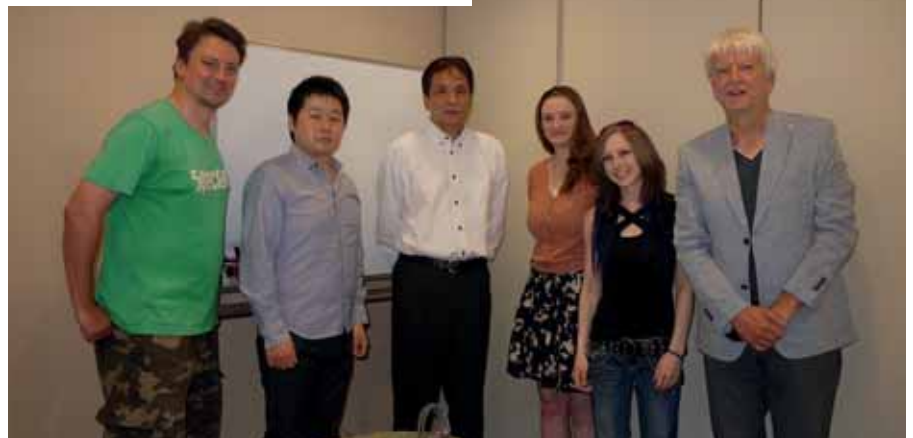
Populair

Mahjong is in Japan net zo populair als in China, maar het is wel na de Tweede Wereldoorlog een heel andere kant opgegaan. Op basis van het klassiek-Chinese spel werd een nieuwe variant ontwikkeld, met als belangrijke variant de aankondiging van een wachtend spel. ‘Ready’ of ‘reach’ in het Engels, wat in het Japans verbasterd werd tot ‘riichi’. Later kwamen er zaken bij als bonusstenen, evenals extra bonusstenen na een gedeclareerde kong. Bovendien werd het Japanse mah-

jong georganiseerd. Terwijl de Chinezen hun favoriete spelletje op straat en in koffiehuzen speelden (niet te opzichtig, want het was verboden in dit communistische land), werd in Japan een officiële mahjongbond opgericht, die over de regels waakte en toernooien organiseerde. Helaas bleef het niet bij één bond; inmiddels zijn er minstens vier, die alle riichi spelen. Met onderling maar heel kleine verschillen in de spelregels, maar toch. Van de ene bond werden professionele spelers lid, anderen voelden zich meer aangetrokken door een van de andere bonden.

Juist het bestaan van die verschillende bonden was de oorzaak dat er nog nooit een wereldkampioenschap riichimahjong heeft plaatsgevonden, want ze konden moeilijk met elkaar door één deur. Mijn idee was: als een belangrijke mahjongorganisatie buiten Japan het voortouw neemt, heb je grote kans dat de Japanse bonden alsnog gezamenlijk zullen meedoen.

Vrolijk ging ik aan de slag en een paar weken later zat ik al met Sjef Strik en zijn zus Rika – Rika speelde een belangrijke organisatorische rol bij het eerste OEMC, 2005 in Nijmegen – en Ans en Cor Hoogland om de tafel op Rika’s kantoor, in het indrukwekkende Domus-complex in

 MARTIN REP

 DICKY REP

► Utrecht. Een mooie locatie voor een WK Riichi, vonden we allemaal. Maar, zei ik, eigenlijk is de mooiste plek het Okura Hotel in Japan. Dat Okura was iets te duur. Bovendien was ik iets te optimistisch geweest over de afstand Nederland-Japan. Adressen van de mahjongorganisaties daar waren niet eens zo moeilijk te achterhalen, maar hoe sla je de juiste toon aan in een brief aan die clubs en hoe krijg je die vertaald? In het normale zakelijke verkeer duurt zo iets een paar dagen, maar het slaan van deze mahjongbrug tussen Oost en West duurde maanden. Een officiële functie in de EMA heb ik niet, maar na enig heen-en-weer schrijven kreeg ik een officieel briefje van voorzitter Tina Christensen dat ik namens deze Europese koepelorganisatie belast was met een onderzoek naar een WK Riichi.

Brieven

De brieven naar de Japanners waren inmiddels onderweg, maar de zaak ging zo traag dat ik op de ledenvergadering van de mahjongbond in 2013 moest melden dat ik er weinig fiducia meer in had. Groot was mijn verbazing toen kort daarna een mailtje in mijn brievenbus viel van Shigekaza Moriyama, de grote man van de Japanse professionele mahjongbond. Wij zijn zeer geïnteresseerd, zo luidde de strekking daarvan. (Van de andere bonden is tot op heden niets vernomen.) Meer goed nieuws: de Franse riichi-broertjes Quentin en Valérian Thomas wilden dat wereldkampioenschap wel organiseren, met hun club Tri Nitro Tiles ('Stenen van Dynamiet'). Maar alleen de wereldtop mocht meedoen: vooral Japanners en een handjevol Europeanen. 56 spelers in totaal.

Ben je mal, zei ik. Ben je mal, zei Tina Christensen. Ben je mal, zei Moriyama toen ik, in Tokio – jawel, ik had eindelijk een smoes om eens naar Japan te reizen – tegenover hem zat. We maken er gewoon een geweldige happening van. Minstens honderd spelers, drie dagen lang lekker mahjongen en na afloop de Eiffeltoren en de Arc de Triomphe beklimmen en blote borsten bekijken in de Moulin Rouge. Met enige aarzeling gingen de Franse riichi-broertjes akkoord. De data staan inmiddels min of meer vast: 16 tot en met 20 juli in de Parijse voorstad Puteaux. Met zo'n honderd deelnemers, van wie de helft uit Japan en de andere helft uit Europa. Dus acht, maximaal tien uit Nederland. Ik ben alvast hard aan het oefenen. Want ik moet er wel bij zien te komen natuurlijk. ■

Het Vijfde Achterhoekse Riichi Mahjong Toernooi

Datum: 2 & 3 november 2013

Met vrije keus om één of twee dagen mee te doen.

De eerste dag is voor het spelplezier van alle Riichi spelers. De tweede dag is net zo plezierig maar telt ook voor de Nederlandse ranglijst en zijn er MERS-punten te verdienen (MERS-1).

Voor de beste speler over de 2 dagen is er een extra prijs te verdienen.

Kosten: € 17,00 voor één dag of € 32,00 voor de beide dagen, dit is inclusief lunch.

Inschrijven kan door een mailtje te sturen naar cor@roodevijven.nl

We spelen in de zaal van de kegelbaan van de Hanzehal in Zutphen.

Dit ligt op loopafstand van het trein- en busstation.

Wij hopen jullie daar graag te kunnen ontmoeten.

Het Roode Vijventeam, Cor en Ans Hoogland cor@roodevijven.nl of 06-54224567

In een ver verleden tijdens een ALV van januari 2009 werd er ook gesproken over het Mahjong Magazine en dan met name hoe 'we' dat gevuld krijgen met meer dan wedstrijdverslagen en ranglijsten. Veel, zo niet alles over de clubs en de historie van het spel is zo langzamerhand wel in een MM verschenen. Over de mahjongers zelf valt misschien nog wel een hoop te vertellen en dan met name over wat die zoal doen als ze niet mahjongen. De pen (toetsenbord) is deze keer doorgegeven aan Harry Kal. We zijn benieuwd naar de andere kant van...

Hoe ga ik daar invulling aan geven. Ik kan natuurlijk op mijn buik gaan liggen en een foto laten maken, dan ziet men ook de andere kant van Harry. Maar dat zal wel niet de bedoeling zijn en de meesten van jullie zullen die rug wel kennen van toernooien. Dus hierbij enige zaken die men nog niet weet.

Ik ben geboren en getogen in Haarlem. Daar Gymnasium beta gedaan en tijdens die jaren is tevens de

basis gelegd voor mijn andere kant. Bij ons thuis was het namelijk nogal een beestenboel.

Niet dat we elkaar afmaakten maar mijn vader en broer waren nogal van de tropische vogels, konijnen, kippen en hamsters.

Ikzelf was meer geïnteresseerd in reptielen en amfibieën en hield in die tijd waterschildpadden en salamanders.

Ik kon het ook niet laten om alle slootjes in de buurt af te stropen en te kijken naar alle kikkers en salamanders die daar te vinden waren. Eigenlijk ben ik dat stadium nooit helemaal ontgroeid dus mochten jullie me in de pauze van een toernooi glazig zien staren in een slootje of vijver dan weten jullie nu waar het van komt.

Ook heb ik in die tijd interesse opgevat voor cactussen en vetplanten (en andere plantjes).

Na de middelbare school ben ik bosbouw gaan studeren in Wageningen.

Tijdens deze periode heb ik fanatiek karate beoefend en regelmatig meegedaan aan toernooien.

De wetenschap tijdens zo'n toernooi dat je werkelijk grote schade zou kunnen oplopen gaf een extra di-

mensie aan het geheel. Achteraf is die schade nooit opgelopen maar de zenuwen waren er niet minder om vlak voor de wedstrijden.

Achteraf was de studiekeuze niet geheel de juiste en ik heb zoals zovelen na mijn studie een omscholing gevolgd in de automatisering.

Na eerst een paar jaar diverse dingen gedaan te hebben zoals ontwikkelwerk en testwerk heb ik me vanaf 1997 gespecialiseerd als Oracle database administrator (DBA). Dat doe ik nu nog steeds.

Sinds 2000 woon ik in Huizen en toen ik daar ging wonen in een eengezinswoning kon ik de oude reptielenhobby weer eens wat grootser aanpakken.

Hoe groter het terrarium, hoe mooier.

Dus heb ik drie grote bakken in mijn woonkamer geïnstalleerd met diverse soorten waterschildpadden. Ze hebben het blijkbaar goed want ze leggen elk jaar eieren die ik uitbroed in een stoof (stooftijd 50 dagen of 90 dagen) en de nakweek verkoop ik weer.

Daarnaast had ik nog salamanders en pijlgifkikkers maar momenteel even niet.

Ook heb ik weer de cactushobby opgevat en een kas in de achtertuin gezet. Daarin staan diverse cactussen en vetplantjes.

Sinds 5 jaar ben ik ook gevallen

voor vleesetende planten.

Die had ik ook toen ik jong was maar ze gingen altijd dood.

Maar 5 jaar geleden stuitte ik op een website over vleesetende planten en daar werd duidelijk gemaakt hoe die te kweken: volledig voedselarme grond (turf of sphagnummos) en absoluut geen kraanwater maar alleen regenwater; ze kunnen namelijk niet tegen meststoffen of mineralen.

Als men zich daar aan houdt zijn het de makkelijkste planten die je kan bedenken.

Ergo: ik ben een amateurbioloog.

Die biologie blijft terugkomen want vorig jaar ging ik kijken bij een imkervereniging (bijenhouders) in Blaricum die een cursus aanboden. Ik heb me meteen ingeschreven en volg dus dit jaar de cursus bijhouden. Heel interessant allemaal en ik heb momenteel een eigen bijenvolkje dat het goed doet tot nu toe. De bijen hebben echter weinig respect voor hun eigenaar want ik ben 2 weken terug behoorlijk lekgestoken (toch maar wel handschoenen dragen de volgende keer).

Nog andere hobbies?

Jawel: ik lees nogal graag. Groot gevaar als ik een boekhandel inloop voor een krantje want voor ik het weet verlaat ik het pand met 3 tot 5 boeken.

Als je dat 3 keer per maand doet is je budget ineens sterk geslonken.

Bol.com is ook heel blij met me.

Daarnaast schaak ik (momenteel alleen via internet).

Vanaf 1990 geef ik bijles wiskunde en scheikunde aan middelbare scholieren of mensen die een toelatingsexamen moeten doen.

Het leuke is om de leerlingen beter te zien worden naarmate de lessen vorderen en de cijfers te zien verbeteren. Mensen die eerst een 4 of 5 haalden zijn geslaagd met een 7 of 8. En ze komen telkens terug dus ik doe iets goed.

Ook leuk is dat als ze in het begin bij me komen dat ze de som 2 plus 6 op de rekenmachine moeten uitrekenen en na wat uitdagingen van mij wat meer gevoel krijgen voor getallen en zaken uit het hoofd leren uitrekenen.

De bijlessen hebben mijn interesse gewekt in de wiskunde en het liefst zou ik wiskunde gaan studeren, niet om er wat nuttigs mee te doen maar puur voor de theorie.

En als gevolg van mijn interesse in de martial arts doe ik aan messenwerpen en bijenwerpen.

Het is behoorlijk moeilijk om die bekoorlijke dame te vinden die op het draaiend rad wil plaatsnemen waar naar ik kan gooien, helemaal als ik zeg dat ik nog niet zo ervaren ben.

De pen geef ik deze keer door aan José Hoogland ben benieuwd wat haar andere kant is.

Mahjong Magazine
Jaargang 10 nummer 3
september 2013

Mahjong Magazine is een uitgave van de Nederlandse Mahjong Bond en verschijnt vier keer per jaar.

Het overnemen van artikelen en/of delen van artikelen is toegestaan, mits toestemming is verkregen van de redactie.

Bestuur

Anton Kösters, *voorzitter*
Janine Scholtemeijer, *secretaris*
Annie Hagman, *penningmeester*
Dimphy van Grinsven, *promotie*
Nicole Haasbroek, *recreanten*

<http://www.mahjongbond.org>
email: info@mahjongbond.org

Reacties en/of bijdragen

Reacties en/of bijdragen in de vorm van artikelen of anderszins worden *bijzonder* op prijs gesteld. U kunt uw bijdragen sturen naar het redactieadres van Mahjong Magazine of via de email.

Redactieadres

Praagsingel 21
3404 CW IJsselstein

redactie@mahjongbond.org

Sluitingsdatum kopij volgend nummer: **23 november 2013**

Redactie

©ees van den Brink
Ans Hoogland

Met vaste bijdrage van:
Dimphy van Grinsven

Foto's o.a. van:

Jan Hagman, Cor Hoogland 2x,
Jaap Croeze, Chris de Vries, Janco Onnink, Dicky Rep en Harry Kal

